

de 35 jaar naar kanker te zoeken? Syphilis is een ziekte van jonge mannen en vrouwen: waarom zou men dan bij kinderen en ouden van dagen de reactie van WASSERMANN verrichten? Zo is ook volgens SMILLIE massa-röntgenonderzoek van schoolkinderen „a complete waste of time and effort”.

Een groot bezwaar vindt SMILLIE voorts, dat het onderzoek op mechanische wijze door technici wordt uitgevoerd. Het zou natuurlijk erg welkom zijn, indien men iemand inderdaad op deze wijze zou kunnen onderzoeken en behandelen. Een mens is echter geen machine, maar een levende persoon. Voor een goede medische verzorging is het nodig dat een arts de gehele persoon in zijn beschouwingen kan betrekken, want die persoon heeft inzicht nodig, sympathie en richtlijnen.

Zoals het massa-onderzoek nu is opgezet, zullen inderdaad een aantal gevallen van ernstige ziekten worden ontdekt, waarna deze patiënten naar hun huisarts worden verwezen. Dit is echter een verkeerde gang van zaken. Ideaal zou zijn, dat de huisarts regelmatig bij wijze van voorzorg bij de zich aan zijn zorg toevertrouwende patiënten een onderzoek zou instellen en alleen, als hij een meer gespecialiseerd onderzoek noodzakelijk acht, de technische hulp van een massa-onderzoeksbureau zou inroepen. De „multiphasic screening test” doet niet meer dan een reeks momentopnamen registreren. Een mens heeft echter een voor-geschiedenis — waarvan zijn huisarts op de hoogte is — en hij heeft een familie, hij heeft zijn psychische moeilijkheden.

Ten slotte worden de 960 van de 1000 personen, bij wie tijdens het massa-onderzoek niets is gevonden, eigenlijk gepaaid met een ongerechtvaardigde schijn-zekerheid, dat zij gezond zouden zijn. De gemiddelde man weet immers niet dat een negatief resultaat van een dergelijk onderzoek weinig waarde heeft, zelfs indien bij het onderzoek geen fouten zijn gemaakt.

De conclusie van SMILLIE is dan ook, dat hij het multiphasische massa-onderzoek grote waarde toekent, maar alleen als aanvulling van een persoonlijk onderzoek door een arts. Een primaire betekenis aan het massa-onderzoek toe te kennen, is „unsound in its concepts, untenable in its principles and indefensible in its logic”.

M. M. HILFMAN

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

ONDERZOEK VAN ASTHMA BIJ SCHOOLKINDEREN

Op initiatief van de Werkcommissie der Sectie Schoolgeneeskunde van de A.N.V. voor Sociale Geneeskunde heeft de Gezondheidsorganisatie T.N.O. onlangs een aanvang gemaakt met een onderzoek betreffende asthma bij schoolkinderen. Hiervoor is de medewerking ingeroepen van de schoolartsen in het gehele land; het doel van het onderzoek is een inzicht te krijgen in de frequentie en enkele aetiologische factoren van deze ziekte voor de schoolgaande jeugd; nauw verbonden met deze inventarisatie en daarbij aansluitend,

zal worden getracht bij de opgespoorde kinderen een diepergaand onderzoek in te stellen, hetwelk in enkele grotere centra zal geschieden. Bij zijn onderzoek zal de schoolarts zich in verbinding stellen met de huisarts en het is de opdracht van de centra de uitgezochte kinderen via de huisarts voor nader onderzoek op te roepen.

Ondergetekende doet bij deze gaarne een beroep op de practiserende artsen zoveel als mogelijk is medewerking te willen verlenen bij dit onderzoek, niet alleen door de ouders der uitgezochte kinderen te adviseren aan de oproep gehoor te geven, doch tevens door inlichtingen te verschaffen, die voor het slagen van het project van grote betekenis kunnen zijn in verband met de alleen bij de huisarts aanwezige kennis omtrent het betreffende kind en diens sociale omstandigheden.

's-Gravenhage, 7 Augustus 1951

A. POLMAN,
voorzitter van de
Gezondheidsorganisatie T.N.O.

EEN ANECDOTE OVER KOUWER EN DE LANGDURIGE TWEELING-PARTUS

Het artikel van collega VORSTER¹⁾ deed mij weldadig aan; evenzo het ingezonden bericht van collega TONKES. Toch moet mij een aanvullende anecdote van het hart, omdat zij nog gesigneerd wordt door de mentaliteit van onze geëerde KOUWER.

Op mijn artsexamen vroeg deze mij: U heeft een tweelingpartus; No I is geboren; No II komt niet. Wat doet ge?

Hoe beschamend het-moge zijn, ik had daar nog nooit over nagedacht: het kwam altijd vanzelf en wat de „geweldige” dacht wist ik niet, zelfs al was het mij bekend dat het kind wel komt, ondanks de aanwezigheid van de dokter. Goede raad was duur en ik formuleerde het volgende antwoord:

Indien er niets bijzonders gebeurt, een à twee uur afwachten; komt de tweede geboorte dan niet spontaan op gang, de partus termineren.

Het antwoord luidde prompt: „Dat ben ik niet met U eens”. Daar zat ik; echter besloot ik het bit op de tanden te nemen en door te zetten, ik vocht voor mijn leven en mijn antwoord luidde: (in statu nascendi):

1e. Langer afwachten brengt risico's en kans op dood van de vrucht, bloeding en infectie.

2e. Wordt verondersteld dat men de desinfectie beheerst.

3e. Een toenemende algemene ongerustheid, die ongewenst is.

4e. (Als pièce de résistance) de weg is gebaad.

De brave KOUWER keek mij aan, lachte en zeide: „Misschien hebt U gelijk; U behoort tot een nieuwe generatie”.

In de practijk heb ik steeds zo gehandeld en meermalen twee levende kinderen en geen infectie gehad.

Aan de collega die na mij examen deed, stelde KOUWER dezelfde vraag. Hij gaf ongeveer het zelfde antwoord, toen KOUWER hem echter weerstond, aarzelde hij, begon te draaien en hij slaagde niet.

Overigens: geduld is en blijft het geheim van de verloskunde.

Baarn, 3 Augustus 1951

A. A. VAN DER KROON

TEWERKSTELLING NEDERLANDSE ARTSEN TE AGANA (GUAM)

In het Algemeen Ziekenhuis te Agana (Guam) kunnen een Nederlandse internist en een röntgenoloog worden geplaatst; er is ook een vacature voor een hygiënist in regeringsdienst. Nederlandse artsen met tropische ervaring genieten de voorkeur.

Het eiland Guam ligt in de Stille Zuidzee en behoort sinds kort aan de V.S. v.

¹⁾ N. T. v. G., 1951, bl. 1999.